

FIŞA DISCIPLINEI
(PSIHOPEDAGOGIA SPECIALĂ ȘI INCLUZIUNE EDUCAȚIONALĂ)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA	
1.2 Facultatea	DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI	
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI	
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE SOCIALE	
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ	
1.6 Programul de studii	ASISTENȚA SOCIALĂ	
1.7 Anul universitar	2024-2025	

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOPEDAGOGIA SPECIALĂ ȘI INCLUZIUNE EDUCAȚIONALĂ				
2.2 Cod disciplină	AS2207				
2.3 Titularul activităților de curs	LECT.UNIV.DR. DAMIAN TOTOLAN				
2.4 Titularul activităților aplicative	LECT.UNIV.DR. DAMIAN TOTOLAN				
2.5 Anul de studii	2	2.6 Semestrul	IV	2.7 Tipul de evaluare	Ex 2.8 Regimul disciplinei */** DC/DOB

* DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară, DAP – disciplină de aprofundare, DSI – disciplină de sinteză, DCA – disciplină de cunoaștere avansată

** DOB – disciplină obligatorie/impusă; DOP – disciplină optională; DFA – Disciplină facultativă

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații***	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					
<i>Distribuția fondului de timp</i>					[ore]
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs,, notițelor, bibliografie minimală recomandată					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Pregătire pentru prezentări sau verificări					2
Pregătire pentru examinarea finală					1
Alte activități: consultații					
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

*** S - seminar; L - laborator; P - proiect

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de rezultate ale învățării	Nu este cazul

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adekvat (Power Point, Word, SPSS)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de seminar, dotată corespunzător (tablă, laptop, videoproiector, calculatoare)

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea trasăturilor de specificitate a dezvoltării psihice a persoanelor cu cerințe speciale (CS) și formarea de comportamente adekvate în relația asistent social – persoană cu CS – familia persoanei cu CS.
6.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea conceptelor și sintagmelor cu care operează disciplina <i>Psihopedagogia specială și incluziune educațională</i>; 2. Contribuția la formarea unei atitudini în spiritul drepturilor și demnității umane fata de persoanele cu dizabilitati și alte cerinte educationale speciale, inclusiv din perspectiva identificarii și evaluării acestora; 3. Identificarea principalelor resurse și forme de sprijin în educația specială; 4. Cunoașterea elementelor de bază privind: tipurile de dizabilitati, dificultati de invatare, tulburarile de comportament și alte situații de inadaptare.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul / Absolventul <ul style="list-style-type: none"> - Definește conceptele și sintagmele utilizate în domeniul dizabilității; - Explică trăsăturile de specificitate a dezvoltării psiho-sociale a principalelor categorii de persoane cu dizabilități; - Evaluatează cerințele sociale ale persoanelor cu dizabilități .
Aptitudini	Studentul / Absolventul <ul style="list-style-type: none"> - Aplică principiile și metodele specifice pentru integrarea socială a persoanelor cu dizabilități; - comunică profesional cu colegii și utilizatorii de servicii (psihologi, logopezi, profesori de sprijin, cadre didactice, etc.); - monitorizează planurile de intervenție privind integrarea socio-profesională a persoanelor cu dizabilități; - monitorizează și evaluatează intervenția la nivel individual, de grup și comunitar pentru eliminarea barierelor de integrare socială a persoanelor cu dizabilități.

Responsabilitate și autonomie	Studentul / Absolventul: <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltă programe și politici sociale pentru persoanele și grupurile vulnerabile (persoane cu dizabilități); - elaborează documentație conform cerințelor legale, cu precădere ancheta socială necesară încadrării în grad de handicap. - elaborează planuri de intervenție specifice pentru asistarea persoanelor și grupurilor aflate în dificultate.
--------------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
<p>1. Obiectul și domeniul <i>Psihopedagogiei speciale și incluziunii educaționale</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> definiții ale <i>Psihopedagogia specială și incluziune educațională</i> ramurile ale <i>Psihopedagogia specială și incluziune educațională</i> scurt istoric ale devenirii <i>Psihopedagogia specială și incluziune educațională</i> ca știință 	Preleghere Conversația euristică Discuția Dezbaterea Problematizarea Exercițiul	4
<p>2. Cadrul conceptual utilizat în domeniul <i>Psihopedagogia specială și incluziune educațională</i> (paradigmele OMS):</p> <ol style="list-style-type: none"> paradigma inspirată de echipa lui Phillip Wood, OMS – ICIDH, 1980 Paradigma OMS-CIF, 2001 	Preleghere Conversația euristică Discuția Dezbaterea Problematizarea Exercițiul	4
<p>3. Specificul dezvoltării psihice la principalele categorii de persoane cu cerințe educaționale speciale (CES) :</p> <ol style="list-style-type: none"> dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități intelectuale dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități vizuale dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități auditive dezvoltarea personalității și comunicării la persoanele cu tulburări de limbaj 	Preleghere Conversația euristică Discuția Dezbaterea Problematizarea Exercițiul	16

4. Specificul dezvoltării psihice la alte categorii de persoane cu CES : <ul style="list-style-type: none"> a. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități locomotorii / neuromotorii b. dezvoltarea psihică a persoanelor cu tulburări de comportament c. dezvoltare psihică în polihandicap d. dezvoltarea psihică a copiilor cu dificultăți de învățare și a minorităților culturale, etnice și lingvistice e. dezvoltare psihică la persoanele supradotate 	4
---	---

Bibliografie

- [1]. Totolan. E. (2023). *Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități*. Suport de curs.
- [2]. Carantina, D., Totolan, D.M. (2007). *Psihopedagogie specială*. Constanta: Ovidius University Press.
- [3]. David. Carmen, Roșan. A. (2019). *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*. Iași: Polirom.
- [4]. Gherguț. A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Polirom.
- [5]. Gherguț. A. (2023). *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice – ed. a IV-a*. Iași: Ed. Polirom.
- [6]. Mara. D. (2009). *Strategii didactice în educația incluzivă*. București: E.D.P.
- [7]. Marin. E. (2020). *Formarea cadrelor didactice pentru perspectiva sistemului educațional incluziv*. București: Ed. Univ. Din București.
- [8]. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: Ed. Polirom.
- [9]. Verza, E. Verza, E.F. (coord.) (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București: Editura Universitatii din Bucuresti.
- [10]. Vrasmas, E., Vrasmas, T. (coord.) (2011). *Modele si forme de sprijin educational in contexte incluzive*. București: Ed. Terra.
- [11]. Vrăsmăș. T., Vrăsmăș. E. (coord.). (2021). *Pe drumul spre educația incluzivă în România*. București: Ed. Universitară.
- [12]. *** (2004). *Clasificarea internațională a functionării, dizabilității și sănătății*. OMS, Geneva. 2001. editia in limba romana, UNICEF. Editura Marlink.
- [13]. *** (2016 – trad.). *DSM-5 Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a tulburărilor mintale*. Ed. A V-a. București: Ed. Meicală Callisto.

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* <i>*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei</i>	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Cadrul conceptual utilizat în domeniul psihopedagogiei speciale (paradigmele OMS): - paradigma inspirată de echipa lui Phillip Wood, (ICIDIH, 1980) - Paradigma CIF, 2001	Dezbateri. Aplicatii. Studii de caz	1
2. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități intelectuale		2
3. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități vizuale		2
4. Dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități auditive		2

5. Dezvoltarea personalității și comunicării la persoanele cu tulburări de limbaj ; Abordarea educațională a tulburărilor specifice de învățare		2
6. Specificul dezvoltării psihice la alte categorii de persoane cu nevoi speciale <ul style="list-style-type: none"> a. dezvoltarea psihică a persoanelor cu dizabilități locomotorii / neuromotorii b. dezvoltarea psihică a persoanelor cu tulburări de comportament c. dezvoltare psihică în polihandicap d. dezvoltarea psihică a copiilor cu dificultăți de învățare și a minorităților culturale, etnice și lingvistice e. dezvoltare psihică la persoanele supradotate		2
7. Compensarea psihică și servicii educațional – compensator - terapeutice pentru persoanele cu cerințe speciale		2
8. Rolul și locul echipei interdisciplinare pentru normalizarea persoanelor cu CES <ul style="list-style-type: none"> a. rolul profesorului psihopedagogului, logopedului, profesorul pentru activități educaționale complexe și integrate, profesorului de sprijin b. rolul cadrelor didactice din școlile incluzive (integratoare): profesor pentru învățământ preșcolare și primar c. rolul psihologului d. rolul <i>asistentului social</i> pentru incluziunea socială a persoanelor CES		1

Bibliografie

- [1]. Totolan, E. (2023). *Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități*. Suport de curs.
- [2]. Carantina, D., Totolan, D.M. (2007). *Psihopedagogie specială*. Constanta: Ovidius University Press.
- [3]. David. Carmen, Roșan. A. (2019). *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare: Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*. Iași: Polirom.
- [4]. Gherguț, A. (2016). *Educația inclusivă și pedagogia diversității*. Iași: Polirom.
- [5]. Gherguț, A. (2023). *Psihopedagogie specială: fundamente teoretice și perspective practice – ed. a IV-a*. Iași: Ed. Polirom.
- [6]. Mara. D. (2009). *Strategii didactice în educația inclusivă*. București: E.D.P.
- [7]. Marin. E. (2020). *Formarea cadrelor didactice pentru perspectiva sistemului educațional inclusiv*. București: Ed. Univ. Din București.
- [8]. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială: modele de evaluare și intervenție*. Iași: Ed. Polirom.
- [9]. Verza, E. Verza, E.F. (coord.) (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București: Editura Universitatii din Bucuresti.
- [10]. Vrasmas, E., Vrasmas, T. (coord.) (2011). *Modele si forme de sprijin educational in contexte incluzive*. București: Ed. Terra.
- [11]. Vrăsmăș, T., Vrăsmăș, E. (coord.). (2021). *Pe drumul spre educația inclusivă în România*. București: Ed. Universitară.
- [12]. *** (2004). *Clasificarea internațională a functionării, dizabilității și sănătății*. OMS, Geneva. 2001. editia in limba romana, UNICEF. Editura Marlink.
- [13]. *** (2016 – trad.). *DSM-5 Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a tulburărilor mintale*. Ed. A V-a. București: Ed. Meicală Callisto.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența obligatorie la minim jumătate dintre activitățile desfășurate. Condiție de intrare în examen	Evaluare continuă orală	Nu se alocă punctaj pentru prezențe (prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială).
	Cunoașterea conținutului tematic al disciplinei	Evaluare scrisă	70%
10.5 Aplicații* <i>*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei</i>	Realizarea și prezentarea unui proiect/referat	Evaluare scrisă și orală	30%
Din oficiu			10%
10.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
Cunoasterea elementelor de baza privind tipurile de dizabilitati / handicap, cerințe educative speciale (CES), dificultati și tulburări de invatare.			

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANȚA
Alleea Universității, nr.1, Campus, Corp A, cod 900470 Constanța, România
Tel./Fax: +4 0241 606 407 / +4 0241 606 467
E-mail: rectorat@uoc.ro • Web: www.uoc.ro

UOC-PO-10 Anexa 2

Data completării,

**Titular activităților de curs,
Lect. univ. dr. Totolan Damian**

07.04.2025

**Titular aplicații,
Lect. univ. dr. Totolan Damian**

Data avizării în Departament,

08.04.2025

Director de Departament,

**Lector univ. dr.
Mariana Floricica Călin**

Decan,
Conf. univ. dr. Raluca Silvia Matei

